

Potenciál těžeb v lesích v České republice

Jaromír Vašíček

28. dubna 2016

Obsah prezentace

Cíl příspěvku

- Analýza výhledů těžebních možností v příštích čtyřech decenních (2014 –2054) v lesích na celém území České republiky.

Použité datové zdroje:

- Databáze LHP a LHO
- Databáze NIL1 a NIL2

Použité metody analýz

1. Výpočet výhledů těžeb na podkladě dat LHP a LHO

- K výpočtu byl použit **model ÚHÚL**, ve kterém byly lesy rozděleny na lesy hospodářsky využitelné a lesy hospodářsky využitelné s omezeními.

2. Výpočet výhledů těžeb na podkladě dat NIL1 a NIL2

- K výpočtu byl použit **European Forestry Dynamics Model** (EFDM).

(EFDM je modulární systém umožňující odhad vývoje porostních zásob a těžeb na základě dat národních inventarizací lesů v evropských lesích). Byl vyvinut ve spolupráci Společného výzkumného střediska Evropské komise (European Commission Joint Research Centre) a 18 partnerů z členských států Evropské unie.

Rozdíl mezi modely

Model ÚHÚL

- Model ÚHÚL je postaven na datech LHP a LHO a přímo vychází z obecných hospodářských doporučení daných vyhláškou MZe č. 83/1996 Sb. a 84/1996 Sb.

Model EFDM

- Pro odvození pravděpodobnosti budoucího vývoje podle modelu EFDM nebyla použita žádná obecná doporučení týkající se hospodaření v lesích.
- Model EFDM vychází ze současné skutečné výše těžeb mezi roky 2005-2015 a tuto těžbu (hospodaření) modeluje na příští čtyři decennia.

Historické výhledy

Historické výhledy byly uskutečněny v ÚHÚL v letech:

- 1978
- 1988
- 2006

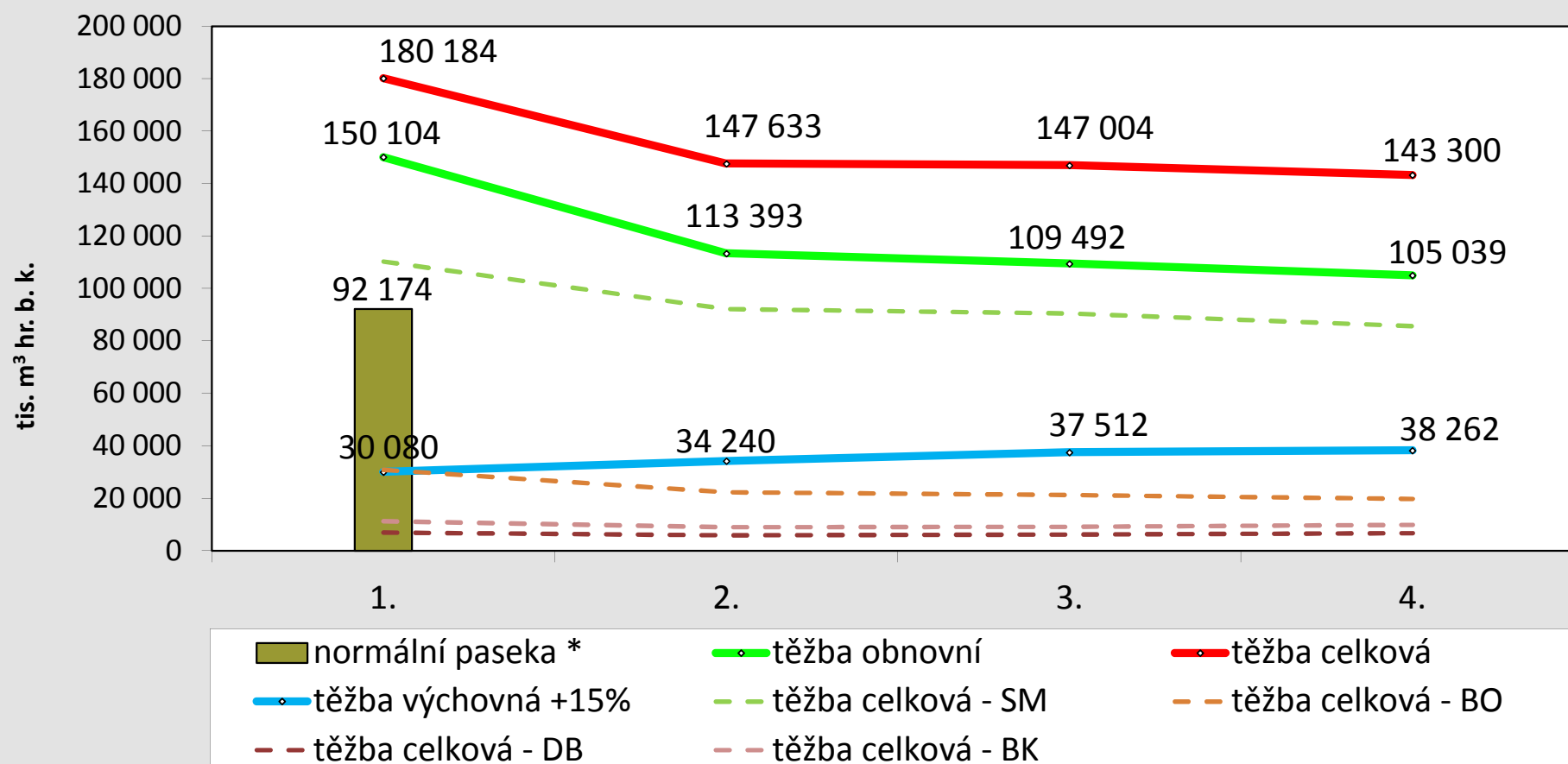

Model ÚHÚL

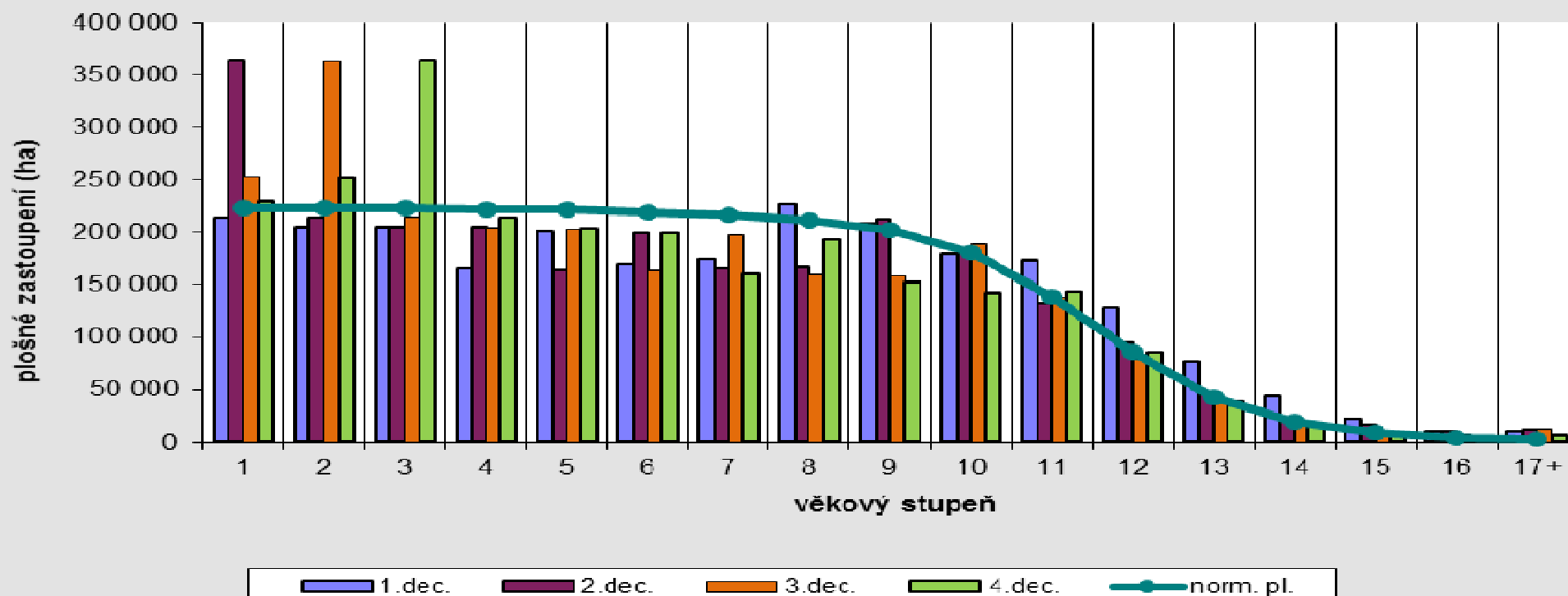
Model ÚHÚL je postaven na datech LHP a LHO a přímo vychází z obecných hospodářských doporučení daných vyhláškami:

- Ministerstva zemědělství č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů.
- Ministerstva zemědělství č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování.

Teoretický výhled decenálních těžebních možností na období **2014-2054** (model ÚHÚL - z těžebních procent)

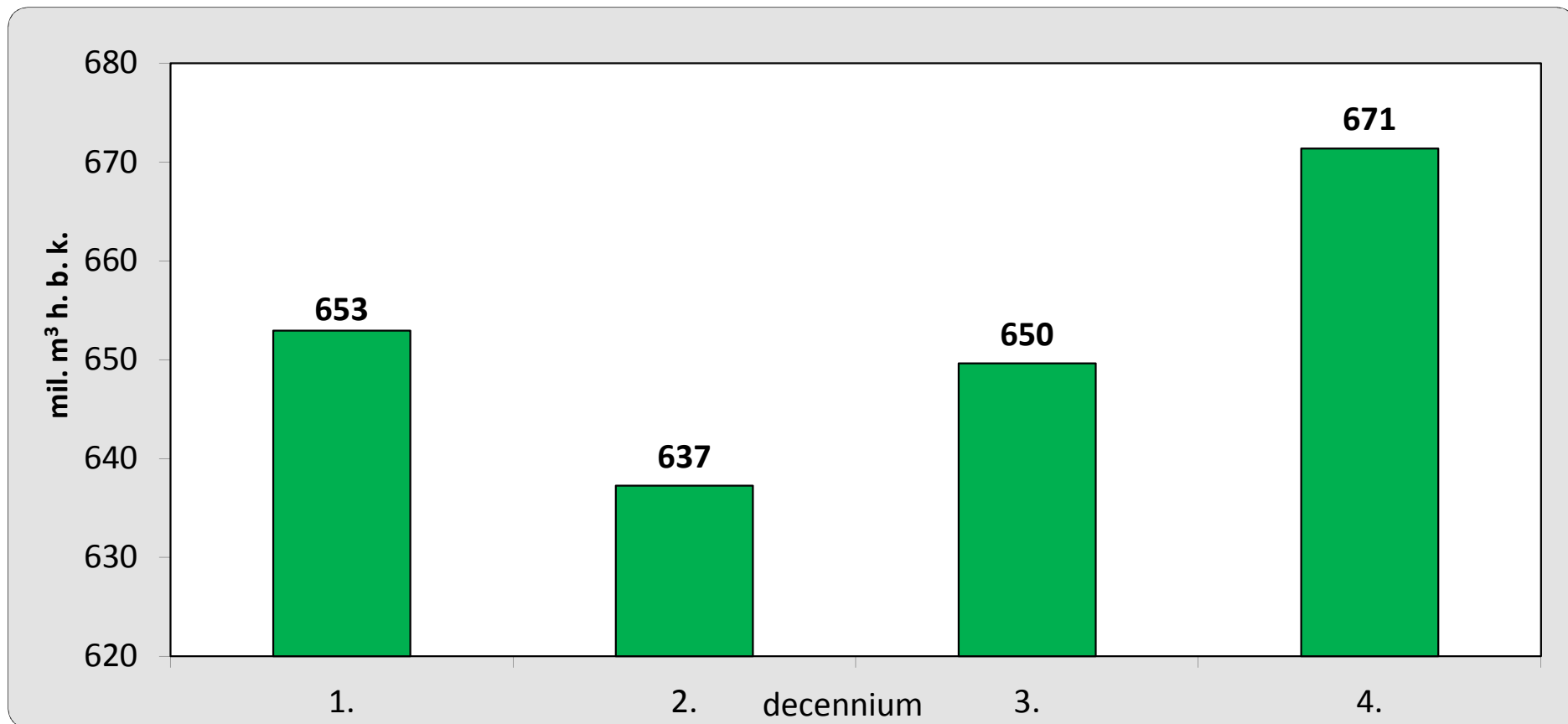

Výhled vývoje plošného zastoupení věkových stupňů na období **2014-2054** podle modelu ÚHÚL

Výhled vývoje porostních zásob na období **2014 – 2054** podle modelu ÚHÚL

Výhled podle modelu ÚHÚL – z dat LHP a LHO

- Teoretický výhled těžeb vyhotovený podle modelu ÚHÚL na příští 4 decennia při dodržování zákonné těžební regulace a bez vlivu rozsáhlých kalamit ukazuje:
 - Současná plošná nevyrovnanost věkových stupňů se bude promítat i do budoucího **nevyrovnaného těžebního potenciálu v příštích 40 letech**.
 - V období za 20 – 30 let lze očekávat **nižší těžby dříví** s dopadem do ekonomiky lesních podniků.
 - Dlouhodobě bude **klesat podíl těžby smrku**

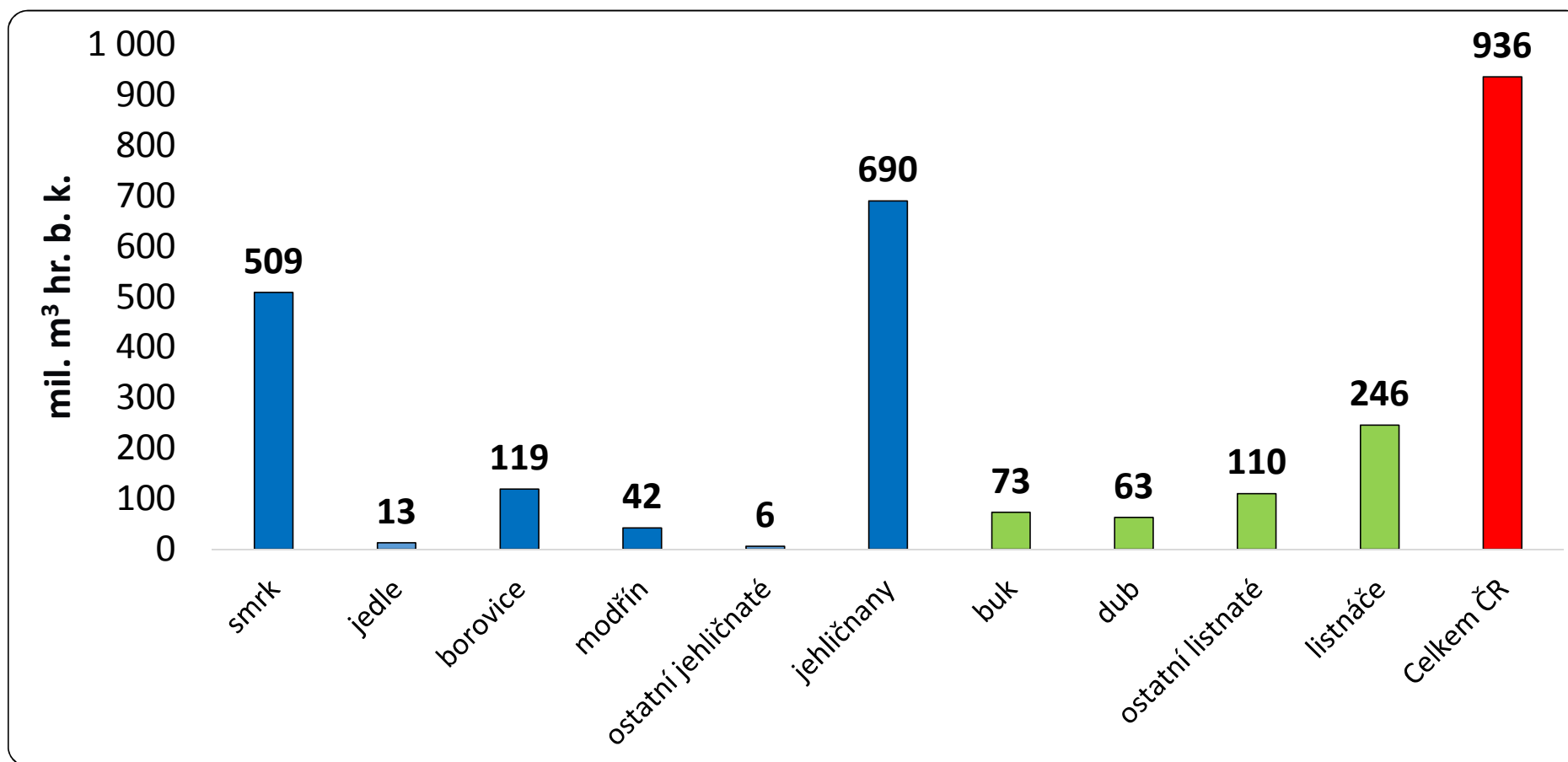

Výhled těžeb vypočítaný na základě dat NIL2 podle modelu EFDM na příští čtyři decennia

Model EFDM

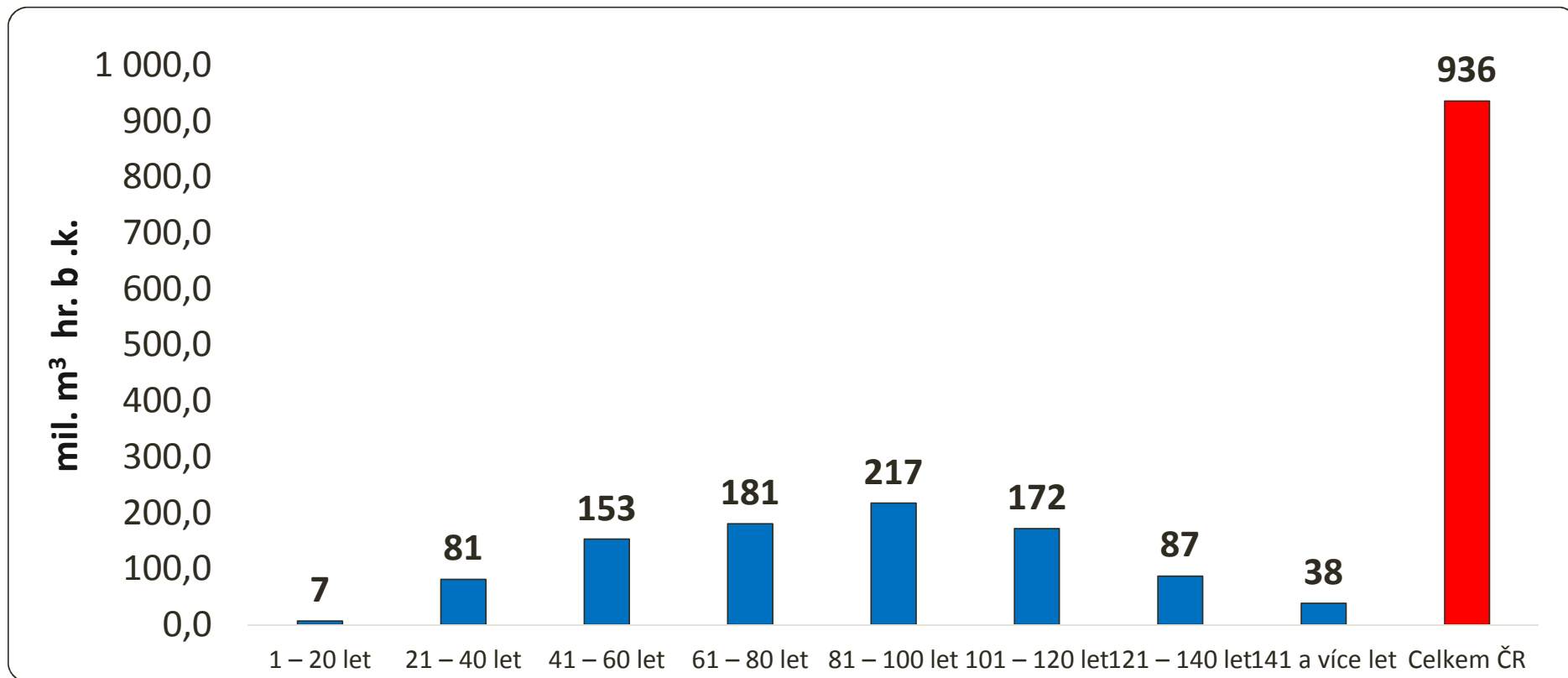
- Je modulární systém umožňující odhad budoucího vývoje porostních zásob přírůstu a těžeb na základě dat NIL v evropských lesích.
- Není založen na legislativě
- Vychází ze současného skutečného stavu lesů a vývoje základních parametrů (zásoba, přírůst, těžba)
- Stav zásob, přírůstu a těžby modeluje na příští čtyři decennia.

Zásoba dříví podle jednotlivých dřevin z dat NIL2

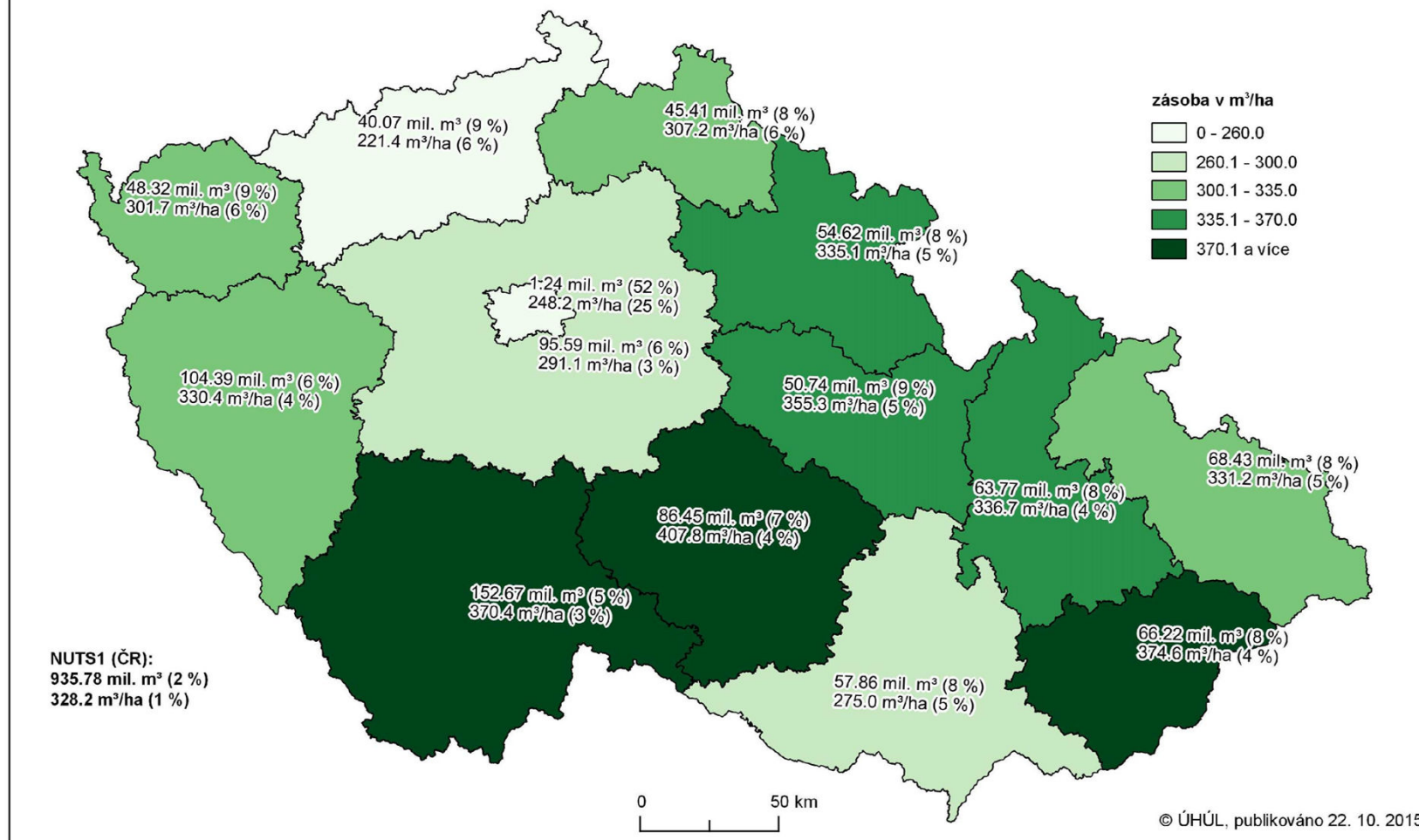

Zásoba dříví podle věkových tříd z dat NIL2

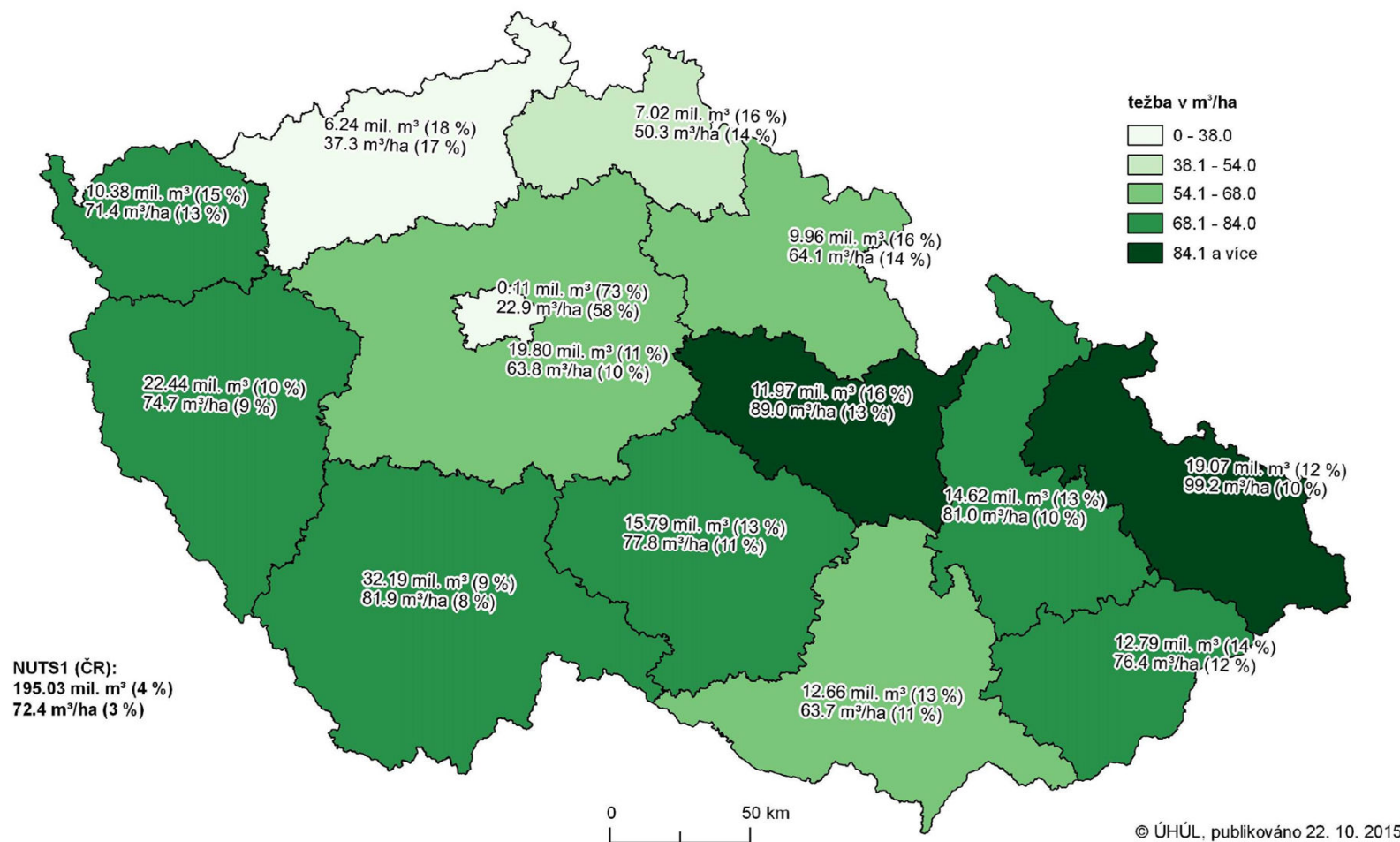
ZÁSoba DŘÍVÍ NA ÚZEMÍ KATEGORIE POZEMKŮ LES

členění NUTS3 (kraje), období NIL2

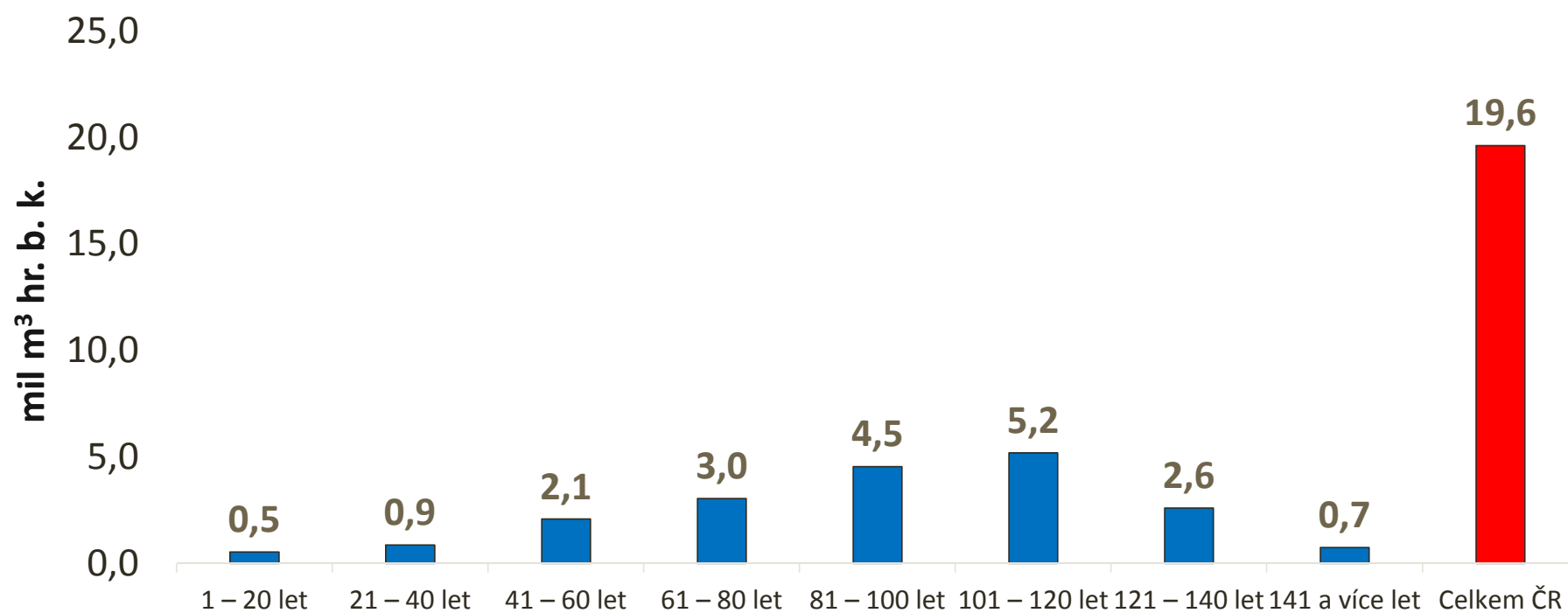

TĚŽBA DŘÍVÍ (ERIKSSON) NA ÚZEMÍ SPADAJÍCÍM DO KATEGORIE LES V OBDOBÍ NIL1 I NIL2

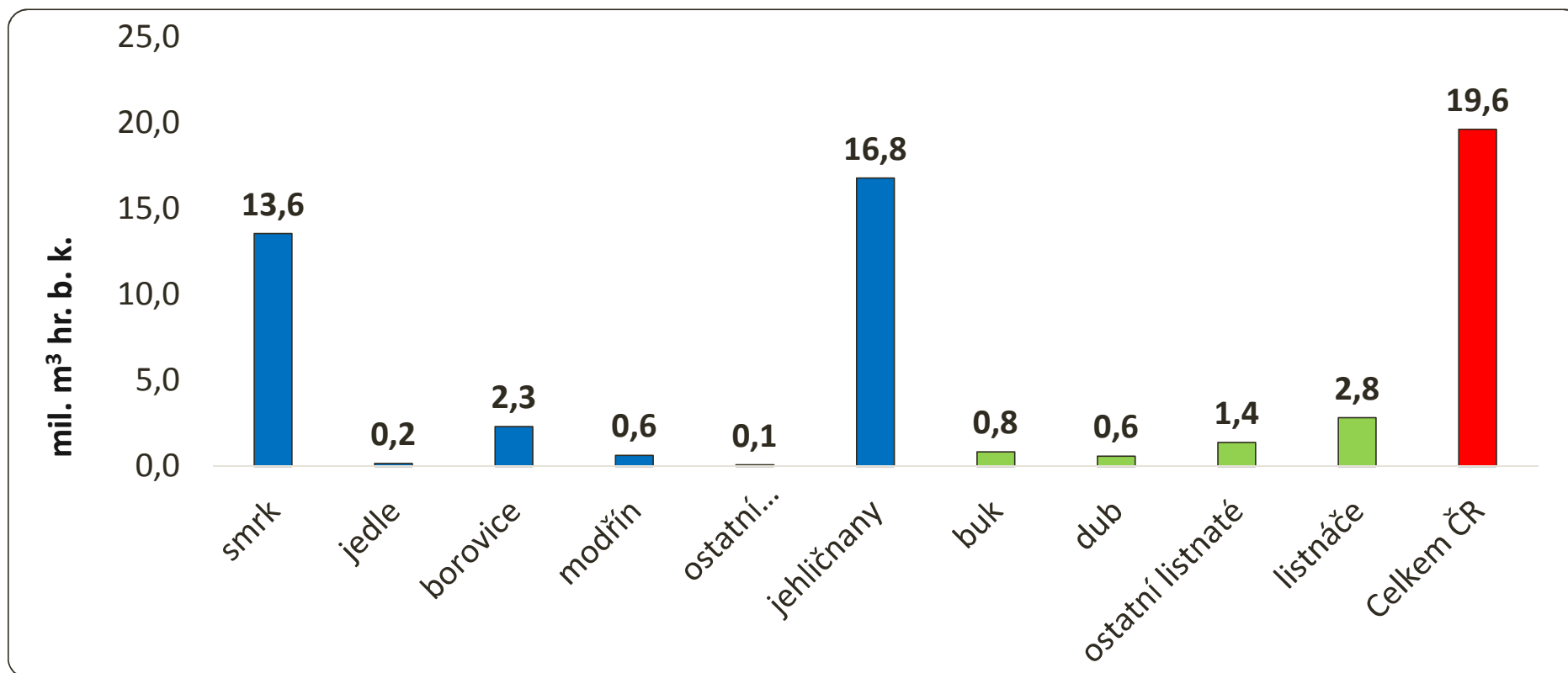
členění NUTS3 (kraje), mezi obdobím NIL1 a NIL2

Průměrná výše roční těžby podle věkových tříd z dat NIL

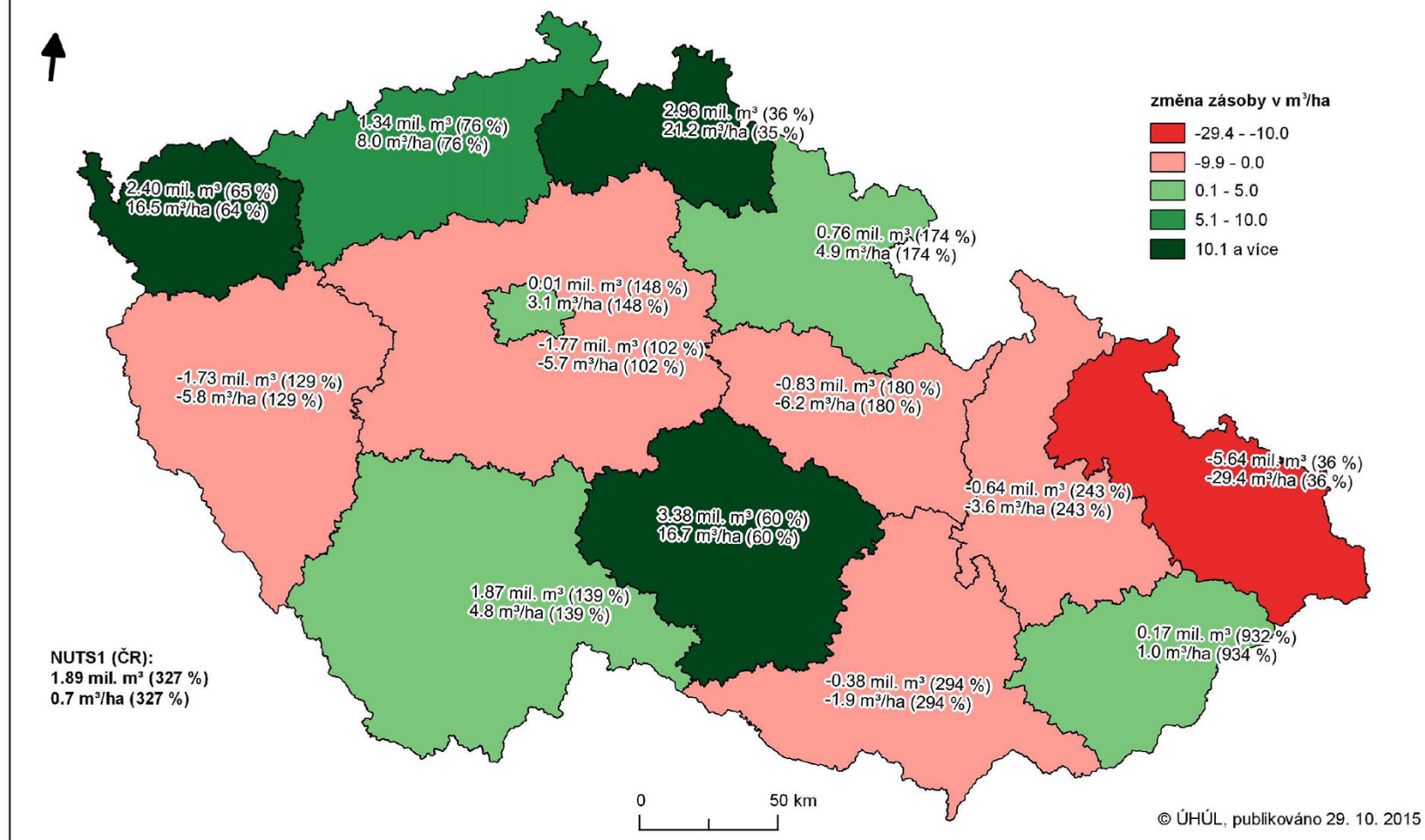

Průměrná výše skutečné roční těžby podle jednotlivých dřevin z dat NIL

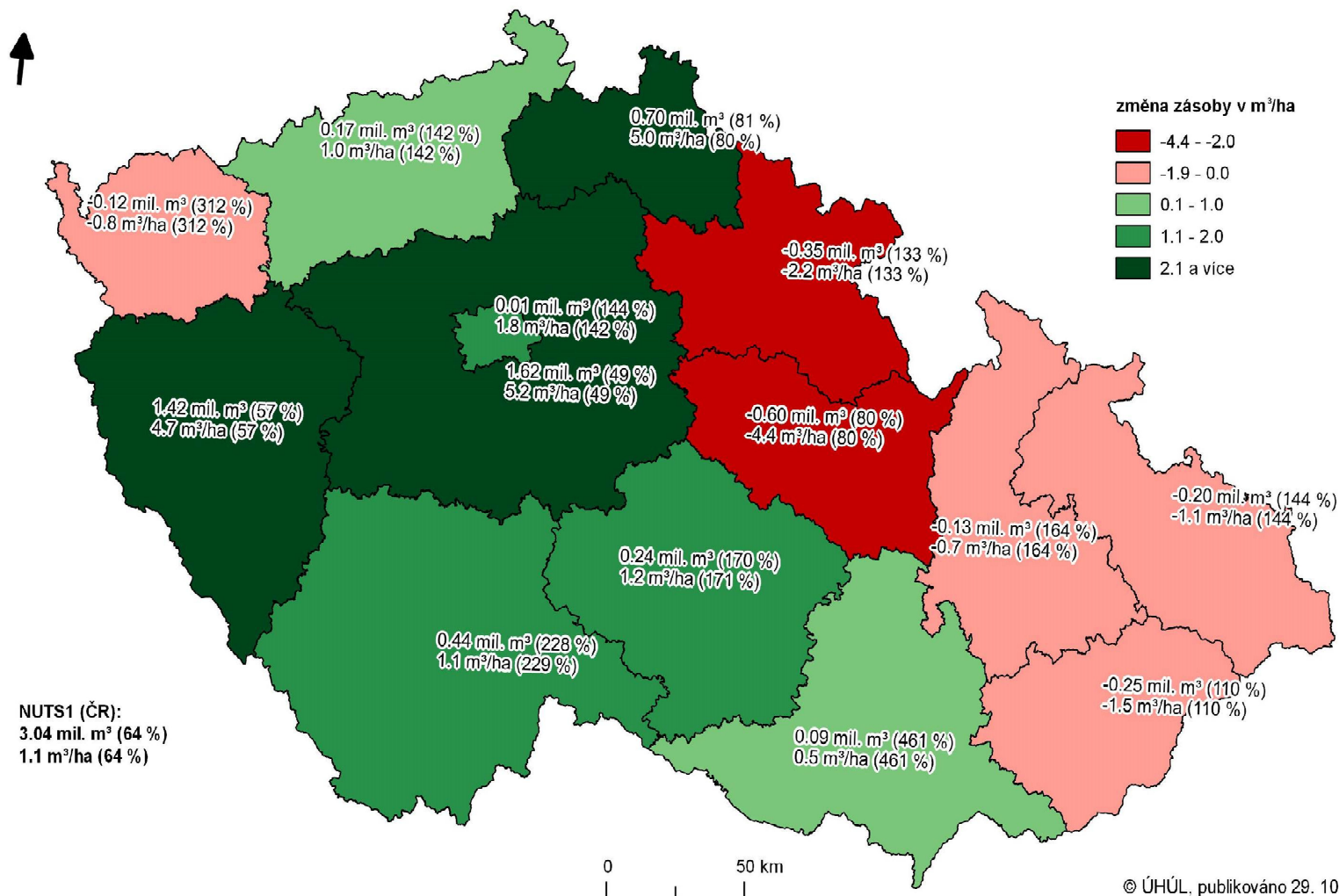
ZMĚNA ZÁSoby SMRKU NA ÚZEMÍ SPADAJÍCÍM DO KATEGORIE LES V OBDOBÍ NIL1 I NIL2

členění NUTS3 (kraje), mezi obdobím NIL1 a NIL2

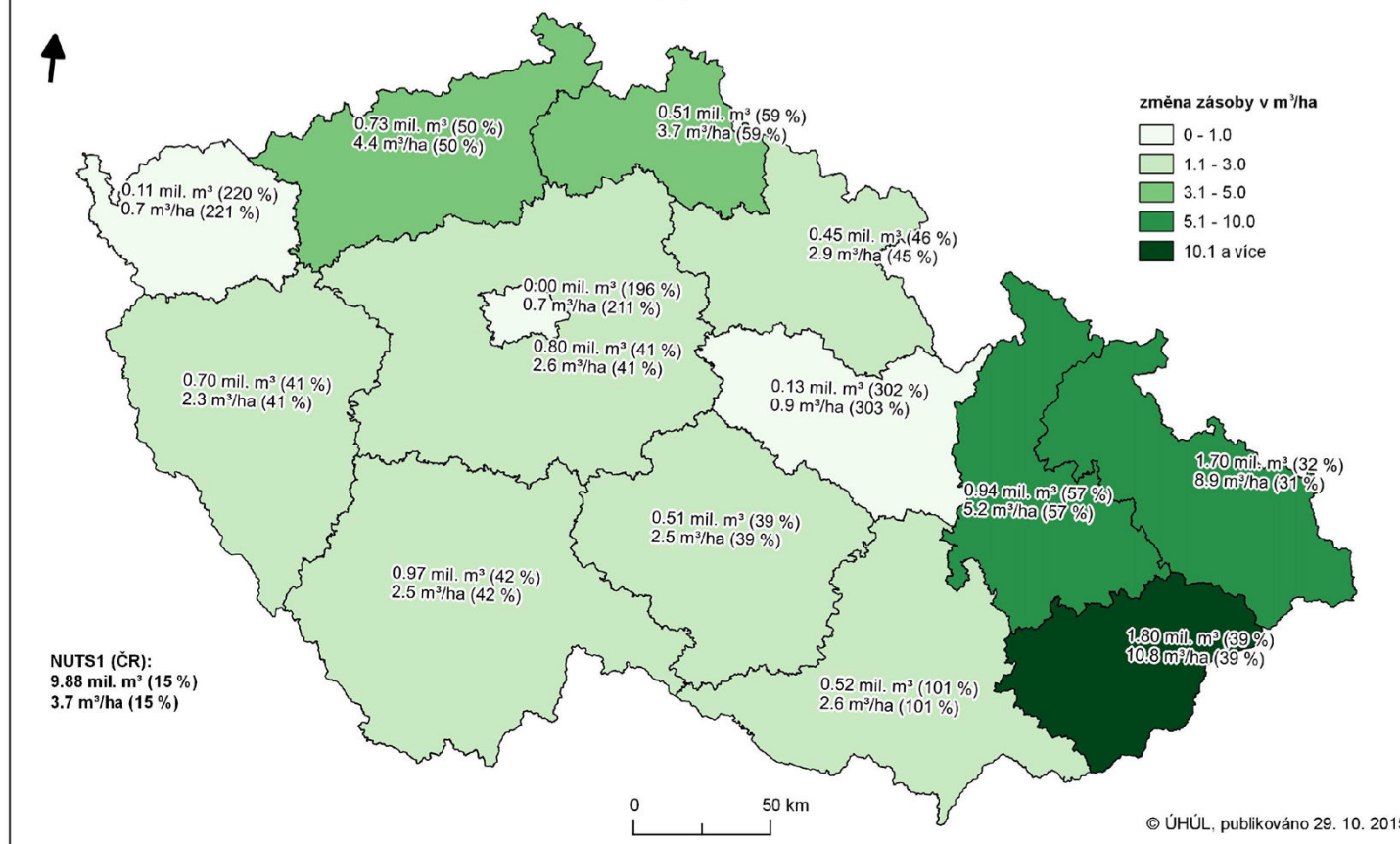
ZMĚNA ZÁSoby BOROVICE NA ÚZEMÍ SPADAJÍCÍM DO KATEGORIE LES V OBDOBÍ NIL1 I NIL2

členění NUTS3 (kraje), mezi období NIL1 a NIL2

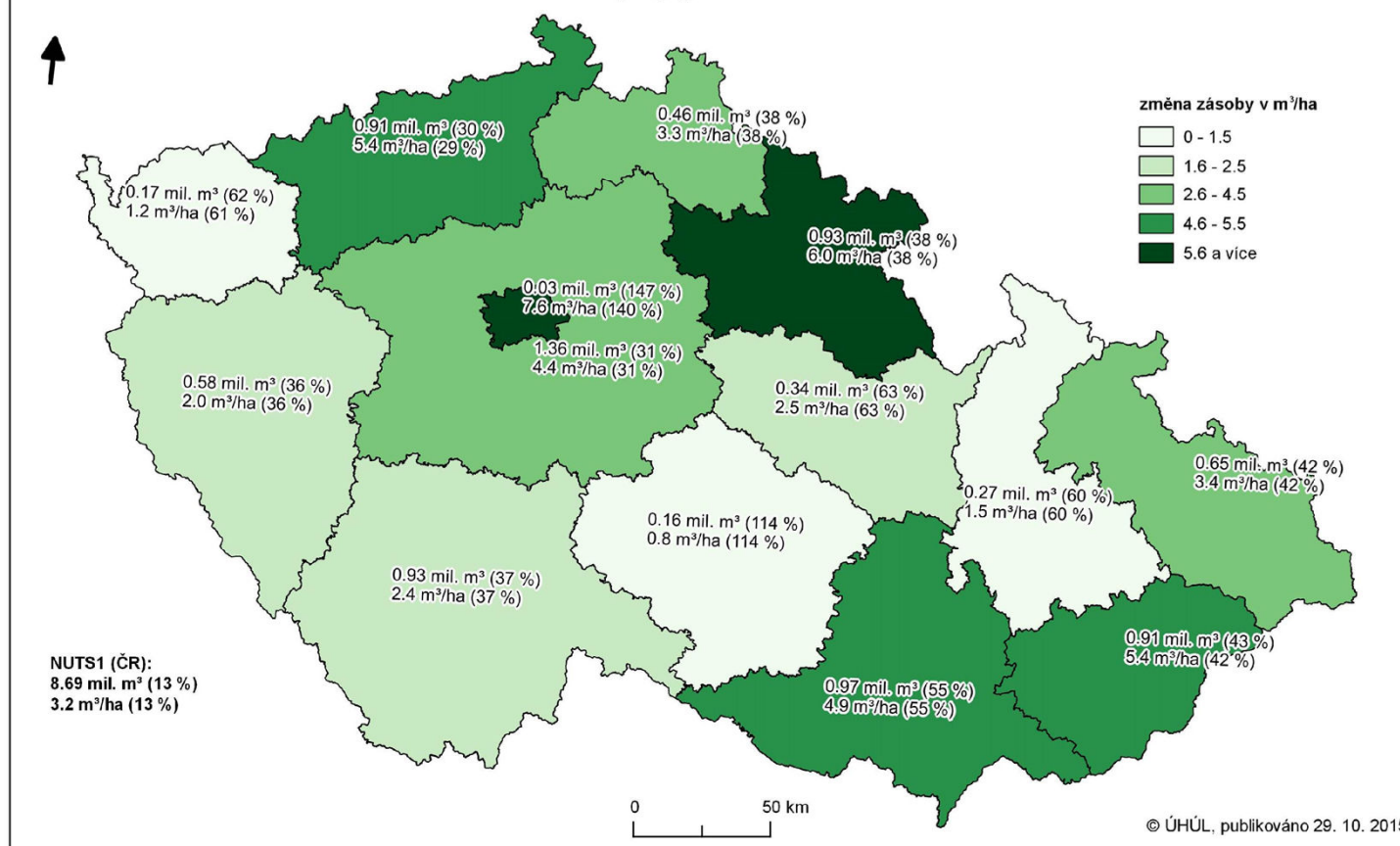
ZMĚNA ZÁSObY BUKU NA ÚZEMÍ SPADAJÍCÍM DO KATEGORIE LES V OBDOBÍ NIL1 I NIL2

členění NUTS3 (kraje), mezi období NIL1 a NIL2

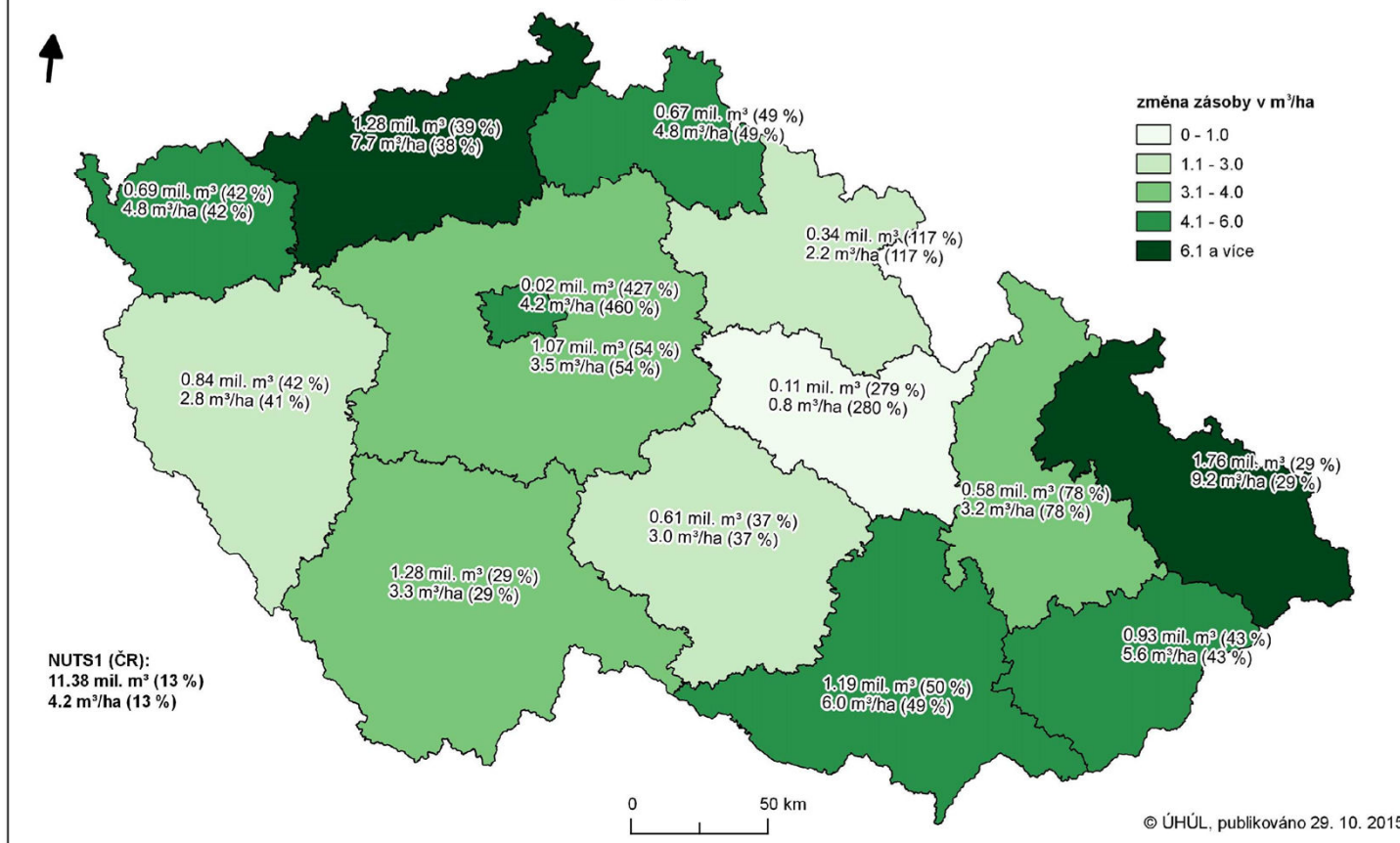
ZMĚNA ZÁSoby DUBU NA ÚZEMÍ SPADAJÍCÍM DO KATEGORIE LES V OBDOBÍ NIL1 I NIL2

členění NUTS3 (kraje), mezi obdobím NIL1 a NIL2

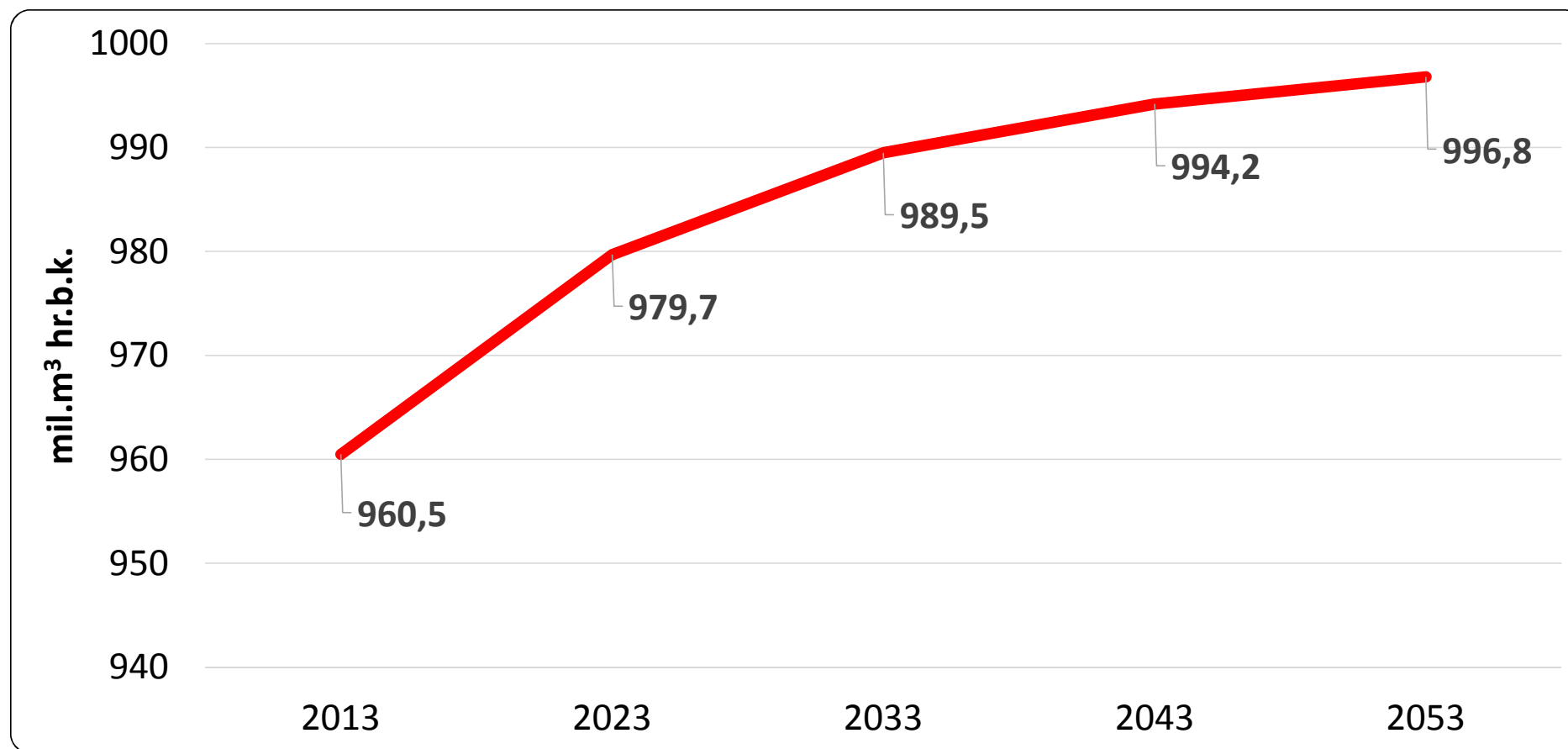
ZMĚNA ZÁSoby OSTATNÍCH LISTNATÝCH DŘEVIN NA ÚZEMÍ KATEGORIE LES V OBDOBÍ NIL1 I NIL2

členění NUTS3 (kraje), mezi období NIL1 a NIL2

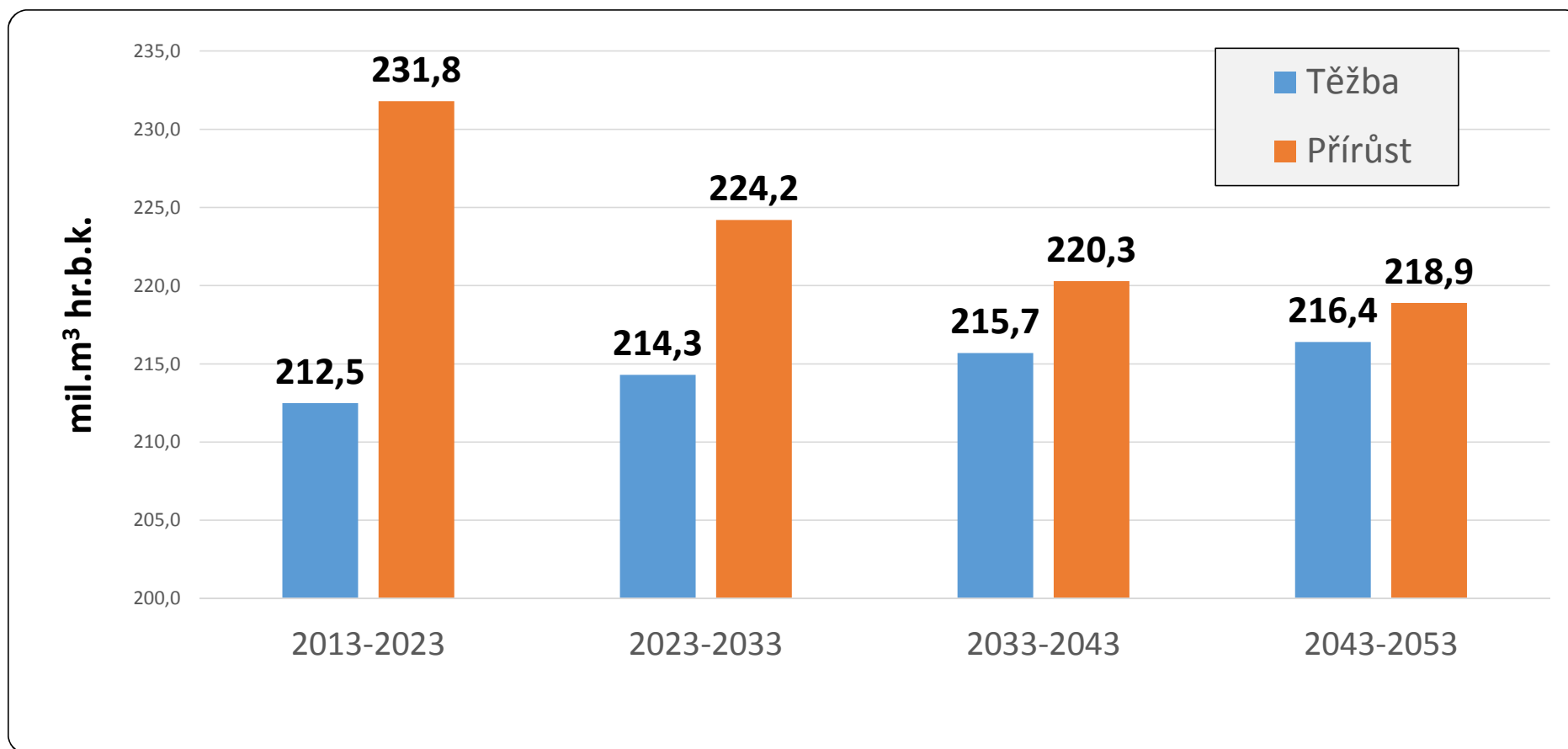

Vývoj zásoby podle modelu EFDM

Výhled vztahu mezi přírůstem a těžbou podle modelu European Forestry Dynamics Model (EFDM) na základě NIL

Podle modelu EFDM dojde v průběhu příštích 4 decenií:

- Ke zvýšení zásob dříví v lesních porostech v prvních dvou deceniích, ovšem dynamika navyšování zásob bude postupně klesat.
- K postupnému snižování celkového přírůstu.
- K vyrovnaní celkového přírůstu a celkových těžeb ve 4. decenniu.
- K přesunu celkového přírůstu a růstu zásob od jehličnatých druhů dřevin k listnatým.
- Ke zvyšujícímu se nedostatku mytně zralých porostů a tudíž ke snížení objemu silných sortimentů.
- Ke zvýšení podílu předmytních těžeb především listnatých druhů.

Společné závěry vyplývající z obou modelů

- Nedochází k přetěžení celkového přírůstu.
- Změna dřevinné skladby ve prospěch listnáčů.
- Nevyrovnané plošné zastoupení věkových stupňů.
- Obnovovat přestárlé lesní porosty.
- Část celkové těžby odložit na příští období pro zachování vyrovnanosti výnosů v příštích obdobích.

Děkuji za pozornost.

Jaromír Vašíček
Vasicek.Jaromir@uhul.cz